Conſilia Dominici Geminiani nuperrime in
lucem edita: cum nonnullis annotationi-
bus Felini vna cum tabula per ordi-
nem alphabeti ſumma diligentia ca
ſtigata in quibus quamplura me
moratu digna continentur.

Cum gratia et Priuilegio.

Abbas

Valent contractus et alia geſta alias legitima ab eo q cõmuniter tolerabatur. vt abbas magis ſi bona fide poſſidebat abbatiã. Cõſilio. j. in fine. a char. iij.

Solus abbas ſine conſenſu poteſt committere vni monacho adminiſtrationẽ. et poſſit exigere et expẽdere p monaſterio. cõſi. cxxxv. i pma col. a char. lxxxvij.

Monachus nõ tenetur parere abbati in his que ſũt cõtra regulã ibidẽ. in fine pme col. a char. lxxxvij.

Poteſt abbas ſupērib' monaſterij litigare cũ ſuis monachis qñ ſũt inobediẽtes. ibidẽ i pn. a char. lxxxvij.

Diſpenſatio fructuũ mõaſterij ptinet ad ſolũ abbatem non ad cõuentũ. ibidẽ. in fi. col. a char. lxxxvij.

Actio accuſatio.

Qui eligit ex vnab' actiõib' iẽr in materia iniuriarũ nõ põt ad aliã trãſire. cõſi. xxvi. in pe. col. a char. xvi.

Debet in accuſatione exprimi locus in quo finit maleficium. cõſilio. lxxij. in fine. ij. col. a char. xliij.

Licet epiſcopus põt diſpẽſare cũ accuſato inuito accuſatore etiã poſtq̃ pbauit crimẽ limitat tñ niſi pp hoc fieret pniudiciũ iuri alterius etiã ad rẽ. cõſilio. cv. in fine. ij. coll. a char. lxxij.

Acceſſorium

Illud dicitur acceſſorium alicuius quod includit ſub aliquo principaliter expreſſo: vel illi annectitur verbis pñſcriuit. cõſi. xxxij. in medio q̃rte col. a char. xix.

Acceptatio

Per ſecundam acceptationem non receditur a prima ſi ſecunda fiat nulliter etiã ſine proteſtatione. conſilio. lxxviij. in prin. ij. col. a char. liiij.

An expectans apoſtolicus qui ſemel acceptauit beneficiũ poſſit aliud acceptare ſi poſtea cõſtat primũ ſibi nõ fore debitũ. cõſi. ciij. in pn. a char. lxxi.

Si probetur acceptantem acceptaſſe probata eſt conſumptio gratie: etiam ſi non probetur ei fuiſſe prouiſum. ibidem in prima col. a char. lxxi.

Quãdo ſumma in gratia expectatiua ponitur aſcẽſiue. Puta vſq; ad tales ſummã poteſt etiã de minori acceptari. cõſi. cxxviij. in prin. iij. col. a char. xcv.

Additamentum vel annexum

Diſpoſitio includens certam rẽ refert etiã ad eius additamẽtũ vl annexũ. cõſi. xxv. in pma col. a char. xiij.

Quãdo vnitur vna res alteri p viã annexionis aſſumit naturã cõſuetudinẽ et priuilegia illius cui annectit. cõſilio. xxv. in prima col. a char. xiij.

Eo ipſo q aliquis inſtituitur in beneficio cui aliud eſt annexũ. Cõſequit etiã annexũ abſq; alia collatione cõſilio. xxix. in ſecunda col. a char. xvij.

Aduocatio cauſe

Aduocatio cauſe eſt maioris potentie in tollenda iuriſdictione. q̃ ſit ſola cõmiſſio ſecũdo facta: quia pma ſtatim tollit iuriſdictionẽ ſcda nõ niſi demũ poſt certificationẽ. cõſi. xlvij. in fine a char. xxx.

Aduerbium

Aduerbium ſemper iniũgitur verbo et illud determinãt. conſilio. lxx. in ſecũda col. a char. xlviij.

Aduerbium nullatenus eſt vniuerſaliter negatiuũ. cõſilio. xxxv. in ſecũda col. a char. xxij.

Aduerbiũ inſup ponit iter diuerſa et denotat diuerſum caſũ a pcedẽti. cõſi. xliij. in pma col. a char. xxviij.

Aduerbiũ aliquãdiu refert ſecũdũ ſtilũ curie ad. xl. dies. cõſilio. lxxviij. in fine. a char. liiij.

Affinitas

Tertius gradus affinitatis inducit ipedimẽtũ ſed nõ ſecũdũ gen' illi adiũctũ. cõſi. xxxiij. in. i. col. char. xx.

In diſpenſatione oportet exprimere non ſolum gradũ affinitatis: ſed etiam genus affinitatis. ibidem in ſecunda col. a char. xx.

Per copulam etiam fornicariã inducitur affinitas. ibidem in fine quarte col. a char. xx.

Ex eodem contractu matrimonij inducitur affinitas et publica honeſtas. ibidẽ in fi. q̃rte col. a char. xx.

Alienatio

Pro redemptione epiſcopi capitul alienari poſſũt bona eccleſie et imobilia et perpetua infeudari. cõſilio. xiiij. in fine prime col. a char. vi.

Ubi in auctoritate interponenda per ſuperiorem ſuper contractibus alienationis requiritur cauſe cognitio auctoritas interpoſita ſine illa eſt nulla. cõſilio. xlviij. in prin. ſecũde col. a char. xxx.

Que ſit reqſita i alienatiõe rei eccſiaſtice. ibidẽ a car. 30.

Alienatio rei eccſiaſtice facta in caſu nõ pceſſo eſt nulla ipſo iure. lz fuerit ſeruata forã ibidẽ. a char. xxxi.

Animus

In materia vbi conſideratur animus debet attẽdi finis et intẽtio agẽtis nõ ipſum factũ. tã in bono opere q̃ in malo. cõſi. vij. in prin. ij. col. a char. iiij.

Apparere

Nõ dicit apparere in ſcriptura id qđ ibi itellectualiter cõtinetur. cõſilio. xxv. in medio ſcđe col. a char. xv.

Appellatio

Iudex in quo poteſt pronũciare ſup appellatiõe an ſit iuſta vel nõ. cõſi. vi. circa finẽ ſcđe col. a char. iiii.

Appellatio extraiudicialis licet non legitime intimata ſuſpendit: ita vt acceptare non liceat. conſilio xci. in ſecunda col. a char. lxiij.

In reuocatione acceptatorũ nõ eſt neceſſe ex titulo colorare poſſeſſionẽ. cõſi. xciiij. in pn. ij. col. a char. lxvi.

Caſſatur appellatio qñ nõ appellat a cõfirmatiõe: ſed ab executione cõfirmationis: vel nõ appellatur a prouiſione ſed ab executione prouiſionis. conſilio. xcix. circa medium. in. ii. col. a char. lxix.

Non põt appellari a grauamine de futuro qñ iudiciale pcedit. cõſi. cij. in prima col. a char. lxxi.

A ſentẽtia lata ſup iniſſiõe ex primo decreto q̃ illã q eſt cõtumax in non veniendo appellari non poteſt. ibidem in prin. ij. col. a char. lxxi.

Anteq̃ iudex demus ſuper appellatione poſſit ſup illa procedere debẽt examinari duo articuli pniudiciales ibidem in medio ſecũde col. a char. lxxi.

De ſtilo curie eſt q ex pluribus cauſis expreſſis in appellatione non exprimere niſi vnam in reſcripto cõmiſſionis. et ex illa tantum iuſtificare appellationem conſilio. cxviij. in prin. ſcđe col. a char. lxxx.

Repulſio inepte exceptionis non inducit grauamẽ: nec ob hoc põt appellari ibidẽ in. ii. col. a char. lxxx.

Licet ſtatutũ dicat q poſt decẽ dies ad appellãdũ et pſequẽdũ appella" debeat appellãs pſeq: ſi tñ ante lapſum decẽ dierũ facit duos pmos act' euaneſcit: qđ ſupeſt de iſto decendio nõ obſtãte dictiõe poſtq̃ eſt appoſita fauore partis: cui poteſt renũciare. cõſilio. cxxi. in medio. ij. col. a char. lxxxij.

Poteſt platus cũ capitulo renũciare appellatiõi in cã eccleſie. cõſi. cxxix. in pn. conſi. a char. lxxxv.

Non requiritur ſpeciale mandatum ad renunciandũ facultati appellañ. ſed ſufficit pregnantia mandati. ibidem circa fi. ii. col. a char. lxxxv.

Simplex renunciatio facultatis appellañ. nõ valet: licet ſit in pacto: quia in eo eſt conſenſus vtriuſq; : ſi ſufficeret tamen pactum in iudicio factum calore iudicij. ibidem. a char. lxxxvi.

Quando appellatio a precepto executiuo ſuſpẽdat excõicationẽ. cõſi. xcix. in. ii. col. a char. lxix.

Archipreſbyteratus

Archipſbyteratus eccſie piſane hz pcẽdã optabilẽ in canonicis. cõſi. xxx. in prin. conſi. a char. xvij.

Articulus

Articulus multiplicit ītelligibil neceſſaria nõ cõcludit itẽtionẽ illi' q hz fũdare itẽtiõe; ſuã ſup altero de itelleccib' ad quẽ trahi põt. cõſi. liiij. i fi. a char. xxxvi.

¶ Conſilia Dñi Geminiani Auditoris Camere apoſtolice ſua etate celeberrimi cum nouiſſimis adnotationibus Felini feliciter Incipiunt.

Conſilium Primum.

IN chriſti nomine. Amen. Circa principale dubium vt prio dicedũ ꝙ nõ debeãt ſolui dicte expēſe d bonis epatus nec agi poſſit ꝯ ſucceſſorẽ ad ſoluendas dictas expēſas. Prio.n. pꝫ ꝙ epo dꝫ de iure ſepeliri in ſua eccſia cathedrali: qꝛ clerici ſepeliēdi ſūt in eccſia vbi ſūt intitulati cui alligatus ē matrimonio ſpūali. de elec. cum iter canonicos. vt lite non conteſta. qſti. §. ſi vo ibidem debet ſepeliri. vt quos vnicum coniungit cõiugiũ vnum coniungat ſepulchrum. xiij. q. ij. ebrõ in fi. ⁊ quorum vna mens erat in domino eorũ quoqꝫ corpora ſepultura nõ ſeparet ea. q. ſoror benedicti. Item ſi coniũctio in talibus operatur vim magis eſt coniunctus epo quã eccleſie ſue que ipſum dño ſociauit: quoqꝫ cor vnum ⁊ animã vnam. viij. diſtin. §. i. vij. q. i. dil ectiſſimis. de teſta. requiſiſti. de penis preſbyterum. ergo ſi eligit alibi ſepulturam maxime extra diœceſim eccleſia debet ſibi expenſas facere pro ſua ſepultura. Itẽ debita contracta voluntarie per prelatum vel eius intuitu non tranſeũt ad ſucceſſorem. Sed neceſſaria iuxta no. de ſolu. c. i. d ſoro. compe. dilecti. x. q. ij. hoc ius §. his creditor. de fideiuſ. quibuſdam. de depoſi. ꝙ grauis. Iſte autem expēſe ſaltem pro maiori parte videntur fuiſſe voluntarie ꝑpter electionem ſepulture alibi factam quia ſi fuiſſet ſepultus in ſua cathedrali vbi de iure debebat illi eccleſie applicate fuiſſent vtilitates funeralium in totum. de teſta. requiſiſti. xij. q. iij. pontifices. ⁊ ſic nõ ſubiret eccleſia expenſas niſi pro conſumptis rebus: ſed quia elegit alibi ſepulturam totum alteri applicatur. ⁊ ſic ſaltem ꝓ parte non conſumptorum iſte expenſe videtur voluntarie propter electionẽ ſue ſepulture in loco extraneo. vnde ad illas non videtur obligata eccleſia licꝫ teneatur in vita ſuſtinere clericum ⁊ ſoluere expenſas pro ſibi neceſſarijs non procedit quando nõ reſedit in ſuo bñficio quia tunc non miniſtrante ſibi expenſe: ſed fructus applicante vtilitati eccleſie. vt eſt caſus. de cleri. non reſid. c. penulti. not. glo. in ver. ſuſpẽſus in cle. ij. de vita ⁊ honeſta. cleri. Si ergo iſtud procedit in clerico inuente ⁊ non reſidẽte vt victualia ſibi ſubtrahãtr ab eccleſia fortius debent ſibi ſubtrahi poſt mortẽ: quia ſi vitã morituri non habentis vnde ſe paſcat non redimas pecunia grauiſſimũ eſt peccatum. vt dicit tex. lxxxvi. diſtin. non ſatis eſt ⁊ c. paſce fame morientem. ſi ergo non reſidenti ſubtrahuntur neceſſaria vite que debebat ab eccleſia recipere in quibus poteſt eſſe tantum diſcrimen fortius debent ſubtrahi expenſe funeralium ab eccleſia cũ curatio funeris conditio ſepulture ac pompa exequiarũ magis ſint viuorum ſolatia quã ſubſidia mortuorum vt dicit tex. xiij. q. ij. anime defunctorum: ſed in themate preſupponit ꝙ per biennium non reſedit in ſua eccleſia ergo ⁊ c. Item de hac qõne videtur tex. iuncto dicta doctoꝝ. in. c. bone rei. xij. q. ij. ⁊ de donat. apoſtolice. in quibus dr ꝙ epo poteſt donare centeſimam partem bonorũ eccleſie ſue monaſterio vl eccleſie parrochie ſue pro ſuis magnificãdis ſepulturis per quod vr velle ille tex. ꝙ ſui ſepulturi nõ poſſit eligere extra eius parrochiaꝫ ſiue diœceſim ad finẽ. vt de bonis eccleſie talia hãt. His nõ obſtãtibus puto eccleſiã ⁊ ſucceſſores fore obligatos ad ſolutionẽ iſtorum funeralium quod probo edictum de eligẽda ſepultura libera vbicũqꝫ ẽt extra puinciam eſt permiſſorium regule vt quicunqꝫ ſit liberã habeat ſepulture electionem prohibitorium eſt certorum caſuum edictum permiſſorium patet in. c. cum liberũ ⁊ c. de vxore. de ſepul. ⁊ tex. expreſſus eo. ti. c. i. ibi nulli tamen prohibemus eligere ſepulturam etiam alienã. dñs enim ⁊ magiſter alienam elegit. vt propriã adducit. ergo tex. ibi ad probãdũ hoc exemplũ chriſti qui natus i bethleem nutritus in nazaret ſepultus fuit in hieruſalẽ i ſepulchro Ioſeph vt dicit ibi gl. per quod arguit ibi papa ꝙ exemplo chriſti etiã in remota ⁊ diuerſa prouincia libera eſt electio ſepulture: quia chriſti actio eſt noſtra inſtructio. de elec. ſignificaſti. lvi. diſtin. dñs cum ſi. licꝫ olim hec libertas eſſet reſtricta ad loca magis religioſa vt in. c. fraternitatis. de ſepult. hodie. hec eſt ampliata ad loca etiã minus religioſa. vt in. c. ij. de ſepul. li. vi. Cũ ergo iſtud nõ reperiatur prohibitũ expreſſe epo cẽſeatur permiſſum. de ſponſa. cũ apud. Immo ꝙ plus ẽ reperitur etiam expreſſe permiſſum epo eligere ſepulturam alibi quã in eccleſia ſua. xij. q. ij. bone rei ⁊ c. apoſtolice. de dona. ⁊ tenet glo. xiij. q. ij. vbicunqꝫ que dicit ꝙ licꝫ de iure antiquo prohibita eſſet alijs electio ſepulture in loco minus religioſo hec autem prohibitio non habebat locum in epiſcopo per qḋ pꝫ ꝙ liberior eſt penes epm electio ſepulture quã penes alios. ⁊ de hoc eſt etiaꝫ tex. expreſſus in extrauag. bonifa. viij. que incipit deteſtande. ver. prefate. nãqꝫ vbi permittit cuiuſcunqꝫ dignitatis titulo inſignito vt eligat in ſuis vel alijs remotioribus dum tamen de loco ſepulture electe non ex tumulentur anteqꝫ ſint corpora incinerata. Idem probatur. xiij. q. ij. vnaqueqꝫ ver. Itẽ Ioſeph qui moriens in egypto elegit ſepulturam in hieruſalem qui fuit de numero patriarcharũ. ¶ Ex his liquido conſtat epm libere poſſe eligere ſepulturam nedum extra ſuam diœceſiꝫ. Sed etiam extra ſuam remotam prouinciam. ⁊ hoc tenet etiam Pet. de perufio in ſuo tractatu de canonica portione ver. ſecundam partẽ eti circa mediũ. Si ergo iura cõcedunt liberã ſepulturã. ergo vr cõcedere omnia ſine quibus non poſſet pro. vt decet epo ſepelliri. d offi. deleg. pter vim ibi not. de ſnia excõmu. quoniã lugeo alias eluſoria videret hec poteſtas cõceſſa ſine illis que ſunt neceſſaria ad eius executionem. de offi. deleg. ex literis. verecundũ enim eſſet ſine expẽſis funeris neceſſarijs dimittere in ſepul. ff. de relig. ꝙ ſi nulla ⁊ pmittere ſibi liberã ſepulturam. Sed epo de iure dꝫ ſepelliri ex expẽſis ſue eccleſie. vt probat. xij. q. ij. bone rei. ⁊ de dona. apoſtolice. ⁊ hoc ẽt tꝫ p illa iura Pe. de peruſio i dicto tractatu. xiij. c. dñi. tertio qrit. ⁊ ibi ſubdit ꝙ iſte expẽſe ſient de redditibus mẽſe ſue diuiſe a bonis capli ⁊ nõ aũt de bonis capituli. ar. de reſcrip. ceteri. ⁊ qḋ ibi no. aſſignat rõnem quia de ſuo dꝫ quis ſepelliri. ff. de relig. ac qo. ⁊ ſi fructus mẽſe ſue nõ ſufficerent ſepellietur de redditibus capituli quia eẽt iniuria cathedrali eccleſie ꝙ corpus epi faceret inſepultum. ar. ff. d relig. l. ꝙ ſi nulla ſm eũ. ⁊ pro iſto ſuo dicto facit in rõne ſui. de elec. cupientes. §. ad hoc lib. vi. vbi ſi mẽſa epalis nõ ſufficit ad expẽſas electionis fiet de cõmunibus. Ex his ergo pꝫ ꝙ libera eſt electio ſepulture in epo ⁊ ꝙ d redditibus ſue eccleſie ſunt funeralia ſiẽda de iure. Ex his ẽt ſoluit dubiũ queſiti ꝙ dicte expẽſe funerum non debent fieri de bonis proprijs nepotũ epi defũcti ⁊ ꝙ nepotes poſſint repetere expẽſas ab eccleſia vel ſucceſſore dũ tñ hoc fuerint ⁊ proteſtati fuerint animo rehabendi. ff. de relig. ⁊ ſump. funex. ⁊ ſiquis. §. ſed interdum. dꝫ tñ haberi conſideratio dignitatis perſone ſepulte ⁊ facultatẽ eccle: qꝛ ſi trãſeunt vltra facultatẽ non tenetur eccleſia ad exceſſiuas. vt pꝫ. d. l. ⁊ ſiquis. §. equum aũt. Et ita ẽt determinat Pe. de peruſio in dicto ſuo tractatu. c. penult. dñi. xxiij. Ex p̄miſſis ceſſant allegata in contrariũ in principio qꝛ procedunt ꝙ epo debeat ſepelliri in ſua eccleſia qñ non eligit alibi ſepulturã ſecus ſi alibi eligit vt ẽ dictũ ceſſat ſcda rõ: quia nõ dicuntur iſte expenſe voluntarie. Sed neceſſarie attẽto ſtatu ⁊ dignitate pſone: nec ob. tertia rõ quia vt in themate pſupponit epo propter

¶ Succeſſor epi tenet ad expẽſam funeris predeceſſoris li eligent ſepulturas in alia eccleſia.

errorum tenebris profugatis totius corporis eccleſie ve lut ſidus irradiat maturinum eorum etiam fecunda fa cundiam eccleſijs irrigui gratia influente ſcripturarum enigmata reſerat. ſoluit nodos: obſcura dilucidat: du biaqꝫ declarat prophetis quoque ac doctoris illorum ſermonibus ampla ipſius eccleſia. Fabrica velut gem- mis virentibus rutilat et verborum elegantia ſingu- lari glorioſius ſublimata coruſcat. habentur hec ad lit teram. de reli. et ven. ſan. capitulo glorioſus. libro ſexto. Ex quibus omnibus luculentiſſime colliget ꝙ ho- mo ſanctus in ſapientia manet ſicut ſol: que fuerūt ver ba noſtri thematis paulo prius. et accipit noſtro pro- poſito coaptata. In quibus ſiquidem verbis tria prin- cipaliter denotantur. ¶ Primo perfectio a peccato hominem liberans et eandem dirigens: cum dicitur homo ſanctus. ¶ Secundo ſtatio peccatum hominē quietans et tranquillum faciens cum dicitur in ſapien- tia manet. ¶ Tertio comparatio illuminatum homi- nem illuſtrans et fulgore muniens cū dicitur ſicut ſol. Homo igitur ſanctus in ſapientia manet ſicut ſol pro- pter que tum ad litteram: tum ad ſenſum accedit illud apoſtoli ad rhoma. ſexto liberati a peccato. ſerui autē fa cti deo. habetis fructum et c. Hanc perfecto pfectionē in reuerendo patre et domino domino noſtro. Cerni- mus ipſius enim conuerſatio oſtendit in ſe qualiter ce- teros potiſſime ſibi commiſſos in domo dei oportet cō uerſari. de electio. cum in cunctis. in principio paſcit. Namque gregem ſuū verbo pariter et exemplo ephe ſio. xliij. di. Merito igitur huic ptuli. huiꝰ populi feli- cis curam committi dignum extitit: quod premonuit beatus Hieronymus ſuper libro numerorum.

¶ Conſilia Eximij Decretorum doctoris Domini Dominici de ſancto geminiano: vna cum quibuſdam ſermonibus et tractatu ſuper modo viſitationis ac re- petitione. c. cum in tua. de conſuetu. libro ſexto. Eiuſ dem ex proprio originali exemplata et ſumpta. et in or dinem bonū redacta feliciter. Laus deo opti mo maximo.

¶ In ordinem autem cum eſſent conſilia predicta ſu- bordinate nimium ligata redacta ſunt per dominum Joannem de Guidis de Vulterris legum minimum doctorem apud quem originalia latuere per aliquot annos. et in lucem edita nunc ex more generet. Reue rendo patri et domino domino Felino Sandeo epiſco po lucan. et ſacri aplici palatij auditori digniſſimo et c.

¶ Impreſſum Venetijs per Gregorium de gregorijs. Anno domini noſtri Jeſu chri ſti. M. cccc. xcix. die. xx. menſis aprilis.
Regnante Inclyto Principe
Leonardo Lauretano
Dux Venetiarum.

Regiſtrum huius operis

A
¶ Conſilia domini Gemi.
dictum a dicto nomine
non negant quam
in. c. bone. el primo.

B
addi. de inſtru. edic.
videtur ꝙ ſufficit ſemi
tura et anterius et poſte.
impeditur antiquior cano

C
non ſunt contraria nec in
priuilegium domini flo
quia clerici. et glo. ij.
¶ Venio ad tertiū prin

D
omnes qui de facto et ſine
equaliter repugnet ſtatui
ꝙ poteſtas eſt ſuper hoc
nullus accuſatus debet

E
q. vij. pie mentis. et. c. ſci
¶ Primo videt ꝙ nō
an in addi. Spe. in titu.
ſim et hotum quedam ſa

F
lias quo fuit primum du
quattuor milium librarū
qui filij ſunt legi. et de ſen.
vt in iuribus pallegatis

G
rabant contra hētes: ſed
tarium et fundo ſubiecto
ad honorem. ¶ Ex his et
tiam ibi traditam in corpe

H
Et per hoc ceſſat contrariū
tes cum argumentis pro et
loca. ¶ Ad primum reſpō
imponuntur ſuper fructibꝰ

I
pus'. Si in ſua priuatione
no. et no. Jo. an. poſt Arch.
occupare illa loca nec etiā
q. x. nec mirum. ¶ Reſpō-

K
Pro declaratione dubiorū
ſed ſi in contemptum non
us obijci propter preteritā
Conſilium. cix.

L
Vocatio facta eſt: nec pōt
penderet. vt ſic exprimeret
in. c. ſi. de conſue. et Jo. an.
decem ſub verbo quocūqꝫ

M
ſ. autem aliquis in fine: ga
eius de his. in Spec. de iud.
quenter ꝑuo candi litterarū
bernationē et adminiſtra-

N
prebendam et archidiaco-
eccleſiam non obſtante ꝙ
dicant ꝙ ad inſtantiam
Finis